

практиці тому, що у прагненні усунути міжкультурні розбіжності двомовної комунікації перекладачі змушені йти на подібні “жертви”.

Основною перспективою майбутніх досліджень у даному напрямку вважаємо вивчення феномену адаптації як явища дозволеної деформації при перекладі.

Література

1. Гарбовский Н.К. Теория перевода: Учебник. – М., 2004. – 543 с.
2. Роальд Дал. Матильда. – Пер. з англ. В. Морозова; за ред. О. Негребецького та І. Малковича). – К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2008. – 271 с.
3. Роальд Дал. Чарлі і шоколадна фабрика. – Пер. з англ. В. Морозова; за ред. О. Негребецького та І. Малковича). – К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2006. – 239 с.
4. Чович Б. О “переводном жанре” в межязыковом, внутриязыковом и межсемиотическом переводах // Мова і культура. – Т. 3 – К.: Collegium, 1997. – С. 195–199.
5. Швейцер А.Д. Теория перевода: Статус, проблемы, аспекты. – М.: Наука, 1988. – 215 с.
6. <http://www.wattpad.com/Charlie-And-The-Chocolate-Factory-Roald-Dahl.htm>
7. <http://www.scribd.com/doc/6053404/Roald-Dahl-Matilda>

УДК 821.111-1.09

РОКАШ О.М.
(Кам'янець-Подільський)

ТАЄМНИЦІ ВЕЛЛІНГТОН-ХАУЗ І АНГЛІЙСЬКА ПОЕЗІЯ 1914–1915 РР.

У статті розглядаються особливості англійської поезії часів Першої світової війни. Аналіз проблематики “воєнної” поезії в історичному аспекті дає необхідний ґрунт для нових прочитань ліричних текстів цього періоду.

Поезія років Першої світової війни майже не досліджена у літературознавстві України, проте у Великій Британії цікавість до неї досить велика. З самого початку військових дій поезія друкувалася і ставала відомою співвітчизникам [11], постійно включалася в антології [1; 10; 12]. Перші ґрунтовні дослідження з цієї теми почали з'являтися вже у 1920–30-ті роки [8; 13]. Особливо цікаві для нас автобіографічні романи і книги-спогади тих, хто безпосередньо брав участь у подіях і пройшов усі кола в пекла [3; 5; 9]. Вони важливі не лише завдяки використанню документальних матеріалів, а перш за все детальними характеристиками обставин, у яких народжувалися поетичні тексти, живими та яскравими згадками про тих, хто відгукувався на трагічні події віршованими рядками. Портрети поетів-друзів, які загинули у війні, викарбовані не у мрамурі і бронзі, а у високохудожніх творах сучасників, що воювали поруч.

Восени 1914 року англійські поети найрізноманітніших літературних шкіл, напрямків та угруповань (імажисти, георгіанці, вортицисти і т.д.) безсуперечно сприйняли війну, із натхненням пішли на фронт волонтерами, бо вважали її патріотичною справою. “Після серпня 1914 року кожний із поетів стає у більший або менший мірі воєнним поетом”, – стверджує Л. Чью [4]. Війна стимулювала вибух національних почуттів. Хвиля масового ентузіазму не мала аналогів [6]. Перед поезією постала мета “збуджувати почуття відданості” державі, надихати романтизмом вітрила патріотичних поривань, кликати до перемоги. У 1914–1915 рр. друкували численні антології, які містили вірші саме перших днів, тижнів та місяців війни. Поезія переконувала: війна проти Німеччини необхідна та справедлива.

Сповнена виключно переживаннями патріотично налаштованого учасника подій, який добровільно пішов на фронт, ця поезія навіть на ранній стадії війни була кроком уперед у порівнянні з георгіанською та імажистською, бо відгукувалася на драматичні конфлікти сучасності, налагоджувала контакти з реальністю, але поки що ці контакти були ще занадто слабкими.

Англійську поезію років війни репрезентують прізвища Руперта Брука, Юліана Гренфелла, Чарльза Сорлі, Роберта Грейвза, Герберта Ріда, Едмунда Бландена, Річарда Олдінгтона, Ісаака Роузенберга, Зігфріда Сассуна, Вілфреда Оуена та ін. Багато з них загинуло.

Легендарною особистістю став Р. Брук, що спорокував у власних віршах свою ранню смерть. У першому ж бою загинув Юліан Гренфелл, син лорда Гейнсборо, восени 1915 року загинув найоригінальніший із поетів, двадцятирічний Чарльз Сорлі. Пізніше пішли з життя Роузенберг та В. Оуен.

Після трагічних подій на Соммі настрої змінюються. Влітку 1916 року вже повністю зруйновано міф про швидке завершення воєнних дій. З'являються нові настрої, майже сформовано нове ставлення до війни. Література (і поезія перш за все) відбиває якісно відмінну оцінку того, що відбувається. Могутні антивоєнні настрої поширюються по обидва боки фронту. Все це буде пізніше.

Події перших місяців війни відображені у мелодійних октавах Брука, пейзажній ліриці З. Сассуна, напружено виразному вірші Ю. Гренфелла. Аналіз особливостей їх творчості не наша теперішня мета, це стало предметом уваги іншого дослідження³.

Історичні роботи і розсекречені документи останніх десятиліть [2] свідчать про шокуючі факти пропагандистської роботи, яка була налагоджена і велася з величезним розмахом. Блок квартир біля Букінгемських воріт, відомих як Веллінгтон-Хауз протягом двох років став “мозковим центром” БВП – “бюро воєнної пропаганди”. Вже у вересні 1914 року були скликані конференції істориків, експертів, потім журналістів, редакторів газет. Масова мобілізація гуманітаріїв, “людей пера” сприяла виробленню суто англійського стилю роботи. Історична ретроспектива підтверджує негативне ставлення в Англії до самого терміну “пропаганда”. Виключався прямий зв'язок уряду з органами пропаганди, бо це “брудна справа”. Ось чому атмосфера таємності оточувала діяльність БВП і щедро фінансувалась з фондів Секретних служб.

Другого вересня 1914 року у невеликій залі Веллінгтона при старанно зашторених вікнах відбулося зібрання письменників (кожного можна віднести до плеяди знаменитих): Д. Голсуорсі, Т. Гарді, Г. Уеллс, А. Беннет, А. Конан-Дойль та ін. Скликані вони були негласно за персональним списком. Уряд використав високоінтелектуальний потенціал, закликав письменників виробити загальні принципи і методи “роз'яснювальної” роботи у зв'язку з воєнним станом, тобто “настрої” першого року війни планувалися на надзвичайно високому рівні.

У світлі цих фактів і документів по-новому повинні бути прочитані рядки їх поетичних творів написаних ще зовсім молодими, високоталановитими людьми, переважна більшість яких загинули у боях Першої світової війни.

Література

1. An Anthology of Modern Verse. L., Clarendon, 1939.
2. A Guide to the Source of British Military History/ Ed. By Higman. – L., 1972.
3. Blunden E. Understones of War. – L., 1929.
4. Chew S. The Nineteenth Century and other (1789–1939). N.Y. Crofts, 1948.
5. Graves R. Goodbye to All That. L., Penguin Book. 1965.
6. Johnston J. English Poetry of the First World War., 1964.
7. Ridell Diaries. L., 1986.
8. Roberts M. Critique of Poetry. – L., 1934.
9. Sasson S. Siegfried Journey 1916–1920. N.Y. Viking Press, 1946.
10. Selection from Modern Poets. – L., 1933.
11. Song and Sonnet for England in War Time. – L., 1914.
12. Twentieth Century Poetry. – L., 1946.
13. Van Dozen. American and British Literature Since 1890. – L., 1925.

УДК811.111'36:81-13

РОМАНЕНКО Я.А., ГРИШАН І.А.,
 ДОРОНКИНА Н.Е., МИХНЕВА Ю.Р.
 (Київ)

ПЕРЕВОД КАК ОБЪЕКТ ЛИНГВИСТИЧЕСКОГО ИССЛЕДОВАНИЯ

У статті розглядається переклад як об'єкт лінгвістичного дослідження. Увага концентрується на тому, що переклад – це складний і багатогранний вид людської діяльності. Досліджуються деякі аспекти історичного розвитку практики перекладу та перехід до розуміння взаємопов'язаності між лінгвістичними науками та теорією перекладу.

Тема дослідження являється актуальною, поскільки отличительной чертой любого научно-технического текста является разнообразие специальной терминологии, которая различается по разделам науки и техники, а также по сферам ее употребления.

³ Готується до друку монографія “Англійська поезія перших десятиліть ХХ ст. Проблеми. Пошуки. Філософські аспекти”.